

Juhis iduettevõtlust arendavate tegevuste rahastamiseks Ida-Virumaa regioonis

Juhise eesmärk

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi: sihtasutus) Startup ökosüsteemi osakonna (edaspidi: Startup Estonia) põhitegevuseks on iduettevõtluse hoogustamine, sh iduettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamise terviklike arenguprogrammide elluviimine. Sihtasutuse ja Eesti Vabariigi (Rahandusministeeriumi kaudu) vahel on sõlmitud 2022. a toetuse kasutamise leping, mille alusel toetab sihtasutus Ida-Virumaa iduettevõtete ökosüsteemi arendamist. Täpsemad tingimused on toodud käesolevas juhises.

Iduettevõtluse hoogustamiseks Ida-Viru piirkonnas on võimalik esitada sihtasutusele avaldus toetuse saamiseks startup mõtteviisi kandvatele ettevõtetele ja organisatsioonidele alljärgnevaid tingimusi arvestades.

1. Taust

Ida-Virumaa iduettevõtluse ökosüsteemi arendamine on osa Startup Estonia üldistest eesmärkidest ja seda toetab riik oma vahenditest 24. mail 2022 Rahandusministeeriumi ja Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse vahel sõlmitud Toetuse kasutamise lepingu nr. 14-8/4026-1 alusel.

2019-2022. aastatel viidi regioonis läbi pilootprogramm, mis tõi esile ka regioonile iseloomulikud kitsaskohad:

- startupi mõiste ei ole enam nii võõras võrreldes programmi algusega, kuid endiselt tuleb jätkuvalt teha tööd mõtteviisi levitamisel;
- sihtgrupi madal aktiivsus: vaatamata erinevatele programmidele ja üritustele on näha, et üldine ettevõtlikkuse tase ja inimeste aktiivsus kõikides vanusegruppides on madal;
- vähe teenuseid neile, kes jäävad vähemusse turul pakutavate teenuste osas: tüdrukud-naised, vanemas eas ning ümberõpet otsivad inimesed võiksid olla rohkem kaasatud erinevatesse programmidesse;
- keelebarjäär: rohkem arenguprogramme võiks olla saadaval ka vene keeles;
- kohalike teenusepakkujate vähene kogemus ja iseseisvus (sõltuvus pakutavast kaasrahastusest): jätkuperiood aitab olemasolevaid teenusepakkujaid nii majanduslikult kui teadmistelt tugevamaks muuta ning väljastpoolt regiooni Ida-Virus teenust osutavatelt pakkujatelt õppida;
- teenusepakkujate suhteliselt vähene arv nii madala ettevõtlusaktiivsuse kui arenguprogrammide lühiajalisuse tõttu;
- regiooni kaugus suurematest keskustest, kuhu idusektor on valdavalt koondunud: seda aitaks leevendada kõneisikute, mentorite, teiste teenusepakkujate toomine regiooni ning kohalike teenusepakkujate tihedam võrgustumine üle-Eestilise startup-kogukonnaga;
- välismaalased, kes asutavad oma äri ümber Eestisse, koonduvad suurematesse linnadesse, eriti Tallinna: Ida-Viru regioon on samas palju mugavam esmaseks sisenemiseks nt Ukrainast või Kesk-Aasia riikidest tulijatele, mida saame rohkem kajastada oma teavitustegevustes.

Eesmärgid

- **Ida-Virumaa kogukonna liikmete toetamine, sh tegutsevate algatuste laiendamine, uute algatuste käimalükkamine IKT ja iduettevõtluse teemade populariseerimiseks.** Regioonis tekkinud iduettevõtluse tugiorganisatsioonidele ja teenusepakkujatele suunatud programmid/tegevused, mis on mõeldud arendama tugiorganisatsioonide kvaliteeti, teadlikkust, jätkusuutlikkust ning koostöövalmidust teiste startup ökosüsteemi osalistega. Eestis mõistame iduettevõtluse tugiorganisatsioonide all erinevaid suuremaid startup sündmuste korraldajaid, mentorlusteenuse pakkujaid, koostöötamiskeskusi, investeerimisfondi, inkubaatoreid, kiirendeid, jne. **Ökosüsteem** on kõiki iduettevõtjate tegevusega seotud osapooli hõlmav arengukeskkond, mille liikmed on leitavad Startup Estonia kodulehel: <https://startupestonia.ee/startup-ecosystem>, ökosüsteemiga võivad liituda ka need asutused ja isikud, kes on huvitatud IKT valdkonda panustamisest.
- **Lastele ja noortele** suunatud startup mõtteviisi arendavad programmid/tegevused. Arenguprogrammid/tegevused, mis võtavad kitsamalt fookusesse startup mõtteviisi ja iduettevõtluse tutvustamise, oskuste arendamise laste ja noorte seas, mis on kättesaadavad noortele ilma regioonist lahkumata. Startup mõtteviis on iduettevõtlik mõttelaad, mis põhineb tegevustsükliil – „ehita, mõõda, õpi“, ajendades kiirelt enda ideid ellu viima ning tulemustest õppima. Toetatud on loominguulatus, paindlikkus ja ettevõtlikkus.
- Iduettevõtete loomist soodustavate **töötubade ja ürituste korraldamine**, nende seas on innovaatiliste ideede/prototüüpide genereerimise mõttetalgud, bootcampid, häkatonid jms.
- **Mitmekesisust (sh sooline, ealine, asukohaline, rahvusvaheline ja haridustaseme põhine)** soodustavad arenguprogrammid/tegevused iduettevõtluse ökosüsteemis. Tegevused, mis toetavad soolise ja ealise tasakaalu loomist, välisasutajate lõimumist iduettevõtluse ökosüsteemi, vähemusgruppidele võrdsete võimaluste loomist ja esinevatest probleemidest ning lahendustest teadlikkuse tõstmist.
- Arenguprogrammid/tegevused, mis soodustavad **iduettevõtete ja traditsioonilise ärimudeliga ettevõtete või avaliku sektori organisatsioonidega koostöövõimekust** ning toetavad nii startupide kasvu ja arengut kui ka innovatsiooni rakendamist/loomist teistes organisatsioonides.
- **Regioonide vahelist koostööd** soodustavad ettevõtmised (va Harjumaa), kus üheks partneriks on alati kaasatud Ida-Virumaa.

Kõikide sihtgruppide suunal on soovituslikud koostööprojektid, mis loovad loogilised sillad erinevate teenusepakkujate vahel, eesmärgiga edendada koostööd ja võrgustumist pikaajaliselt.

2. Tegevuste kaasrahastuse piirmäärad ühe kalendriaasta piires (lisanduvad maksud) ning abikõlblikud kulud

- kuni 5 000 eurot - näiteks ühekordsed ühepäevased üritused, koolitused, koostöö- ja arenguprojektid (sh online) vähemalt 20 unikaalse osaleja kaasatusega;
- kuni 10 000 eurot - näiteks eel-kiirendiprogrammid, ürituste seeriad minimaalselt 30 unikaalse osaleja kaasatusega, intensiivkoolitused (nt *bootcampid*); minihäkatonid;
- kuni 15 000 eurot - näiteks täisformaadis (väh 48h) häkatonid minimaalselt 50 osalejaga, arengu, mentor- ja inkubatsiooniprogrammid, konverentsid, pikaajalised STEAM valdkonna huviringid, maakondade vahelised koostööprojektid;

Loetletud tegevuste nimekiri on indikatiivne ning ei ole lõplik. Juhul, kui punktis 1 nimetatud eesmärkide saavutamisele suunatud pakutavat tegevust ei ole eespool nimetatud, siis seda toetatakse üldjuhul kuni 10 000 euro ulatuses. Ida-Viru regioonis iduettevõtlust arendavate

tegevuste jaoks avaldust esitades võib tuua välja kas osaliselt või tervikuna ka muid punktis 1 nimetatud eesmärkide saavutamisele suunatud tegevusi, mille jaoks rahastust soovitakse.

Abikõlblike kulude hulka kuuluvad:

- arenguprogrammide koolitusmaterjalid, sh audiovisuaalsed materjalid;
- turundus- ja meediakulud, sh publikatsioonide, info-, juhend- ja jaotusmaterjalide, tänukirjade, tunnistuste, meenete, audiovisuaalsete info- ning reklaammaterjalide tootmise ja levitamise ning vene keelde tõlkimise kulud (vajadusel kodulehe ning logo loomine ja arendamine);
- turunduse- ja kommunikatsiooniteenuste kulu (nt teavitamine ja tulemuste levitamine);
- uute kontseptsioonide tõestamise ja prototüübi arendamisega seotud kulud;
- ruumi rent;
- toitlustuskulud (ilma alkoholita);
- tehnika/seadmete rent;
- veebikeskkonna litsentside ost ürituste läbiviimiseks;
- mentori, esineja, moderaatori või nõustaja tasu, majutus, sõidukulud;
- tegevuse osutamiseks vajalikud kulumaterjalid;
- tegevuse korraldamise projektijuhtimise kulud (nt projektijuht, analüütik, eksperdi kaasamise kulud).

3. Startup Estonia ei kaasrahasta mitte üheski tegevussuunas:

- auhinnarahade välja andmist;
- investeringuid;
- finants- ja pangakulusid, sh intressikulud, finantstehingute tasud, valuutavahetuse tasud, pangakontode avamise ja haldamise kulud;
- kulu, mille katteks on toetust eraldatud või makstud teisest meetmest või riigieelarve või muu avaliku sektori või muudest välisabi vahenditest;
- võlgade ja trahvide maksmist.

4. Rahastuse tingimused

Nõuded avaldusele:

- üks isik saab ühe jooksva eelarveaasta jooksul esitada mitu avaldust eeldusel, et need ei ole esitatud samasisulise tegevuse elluviimiseks;
- avalduse esitamisel tuleb välja tuua kogueelarve, kus on tehtavad kulud esitatud kuluartiklite kaupa, sh tuleb eristada teised võimalikud rahastusallikad (nt teised riiklikud toetusmeetmed, Euroopa Liidu või välisabi vahendid või piletimüügitulu), mida tegevuse elluviimise eesmärgil kaasatakse;
- tegevuse läbiviimiseks vajalikku kulu on lubatud rahastada rohkemate rahastusallikatega, juhul kui eelarves on näidatud, kuidas tehtav kulu rahastusallikate vahel jaguneb. **Sama kulu (tegevust)** ei ole lubatud rahastada (topelt-finantseerida) samal ajal **mitmest** toetusmeetmest või muust riigieelarvelisest, Euroopa Liidu või välisabi vahendist;
- isik peab esitama tegevusega seotud riskid, millise mõjuulatusega need on ja kuidas on plaanitud riskide maandamine;
- isik peab hindama, kas pakutav tegevus toob lõppkasusaajatele (nt koolitusprogrammis osalev startup) kaasa vähese tähtsusega abi andmise konkurentsiseaduse § 33 tähenduses. Isik peab arvestama asjaoluga, et tal tuleb teavitada lõppkasusaajaid VTA saamisest, kontrollida, kas lõppkasusaaja võib nimetatud abi saada, pidada sellekohast arvestust ning teavitada Startup Estoniat VTA saajatest ja nendele arvestatavatest VTA summadest. [Viide VTA juhendile](#);
- avaldus peab olema esitatud keeleliselt korrektselt vormistatuna, mis peab sisaldama minimaalselt järgnevat:
 - a) organisatsiooni lühitutvustus ja senine kogemus;
 - b) tegevuse osutamise eesmärk ja sihtgrupp;
 - c) tegevuse osutamise sisuline kirjeldus;

- d) põhjus, miks soovitatakse korraldada tegevusi Ida-Virumaal;
- e) ajakava ja kommunikatsiooniplaan;
- f) tegevuse kogueelarve;
- g) tegevuse elluviimisega kaasnevad riskid ja nende maandamise plaan;
- h) tegevuse osutaja kontaktandmed ja lepingu sõlmija andmed;
- i) avaldusi võib esitada eesti või inglise keeles;
- j) avaldus tuleb esitada digitaalselt allkirjastatuna juriidilise isiku (sh organisatsiooni) esindusõigusliku isiku poolt Startup Estonia Ida-Virumaa projektijuhile, kelleks on Elina Dubova, elina.dubova@startupestonia.ee, vähemalt 30 päeva enne tegevuse algust.

Avalduse aktsepteerimine ja lepingu sõlmimine:

- avalduse osas tehakse otsus hiljemalt 14 (neljateistkümne) kalendripäeva jooksul arvates avalduse laekumisest;
- positiivse otsuse puhul saadetakse avalduse esitajale tegevuse läbiviimiseks leping 14 (neljateistkümne) tööpäeva jooksul otsusele järgnevast päevast arvates;
- tegevuse läbiviimiseks eraldatava summa väljamakse lepitakse kokku avalduse teinud isikuga sõlmitavas lepingus;
- lepingulisi ettemakseid ei tehta 100% ulatuses. Üldisel juhul väljamakseid tehakse kahes osas vastavasisuliselt allkirjastatud väljamaksetaotluse esitamisel: 50% - peale lepingu sõlmimist ning ülejäänud 50% - peale lõppkokkuvõtte esitamist. Tegevuse rahastuse lõpliku väljamakse eelduseks on sisulise lõpparuande aktsepteerimine. Taotlejal on alati õigus taotleda väljamakset ühes osas, s.o peale tegevuste sisulist elluviimist ja lõpparuande aktsepteerimist Startup Estonia poolt. Lõpparuande vastuvõtmine vormistatakse poolte esindajate poolt allkirjastatud üleandmise- vastuvõtmise aktiga.

Avalduses esitatavad andmed:

- Üld- ja isikuandmed:
 - a) organisatsiooni juriidiline nimi, isikukood/registrikood, aadress, arvelduskonto nr;
 - b) isiku organisatsiooni kinnitus, et pakutavat tegevust ei ole rahastatud Startup Estonia poolt muul lepingulisel alusel ning et ta ei ole ületanud VTA (vähese tähtsusega abi) ülemmäära, milleks on 200 000 eurot kolme viimase aasta jooksul;
 - c) esindusõigusliku isiku andmed (k.a volitusega isiku puhul) – nimi, e-postiaadress, telefon. Volituse puhul lisada kirjalik (s.o allkirjastatud) volitus;
 - d) tegevuse eest vastutava kontaktisiku andmed – nimi, e-postiaadress, telefon.
- Tegevuse andmed:
 - a) tegevuse (ürituse/koolituse) nimetus, periood (kuupäevad);
 - b) sihtgrupp ja selle suurus;
 - c) tegevuse sisuline kirjeldus, eesmärk;
 - d) korduva (eelmise aasta) sarnase tegevuse puhul eelmise lühikokkuvõtte ja saavutatud mõju;
 - e) korduva (eelmise aasta) sarnase tegevuse puhul selle tegevuse areng;
 - f) põhjus, miks soovitakse pakutavaid tegevusi läbi viia Ida-Virumaal;
 - g) kaasavate partnerite nimekiri ja nende roll;
 - h) kaasavate mentorite/koolitajate/esinejate nimed ja lingid nende profiilidele;
 - i) kirjeldus kuidas plaanitakse kavandatav projekt läbi viia juhul kui ei ole võimalik füüsiliselt kohtuda.
- Tegevuse eelarve:
 - a) tegevuse läbiviimise kogukulu;
 - b) summa jagunemine kuluartiklite lõikes (nt ruumi rent, toitlustus, mentori tasu jms) käibemaksuga ja ilma käibemaksuta, sh tuleb märkida kas isik on käibemaksukohuslane.

Tegevuse läbiviimise ja aruandluse nõuded

- isik peab lisama kõikidele turundusmaterjalidele KredEx, EAS ja Startup Estonia logo;
- isik peab peale tegevuse lõppu lepingus märgitud tähtaja jooksul esitama Startup Estonia lepingujärgsele kontaktisikule lõpparuande koos tegevuse läbiviimise tõendusmaterjaliga (vt dokumenti *Aruandluse Nõuded 2022-2025*)

2022-2023. avatud meede:

2023. aastal võetakse avaldusi vastu jooksvalt. Käesoleva juhise alusel toetatavate tegevuste rahastamiseks on Startup Estoniale ette nähtud 2023.a kokku 150 000 eurot. Tegevuste elluviimise periood on alates 01.02.2023.a kuni 31.12.2023.a. Avaldusi võetakse vastu kuni eelnimetatud mahus ettenähtud eelarve ammendumiseni.

Juhise koostas:

Elina Dubova

Koostamise ja juhise vastuvõtmise aeg: Jaanuar, 2023